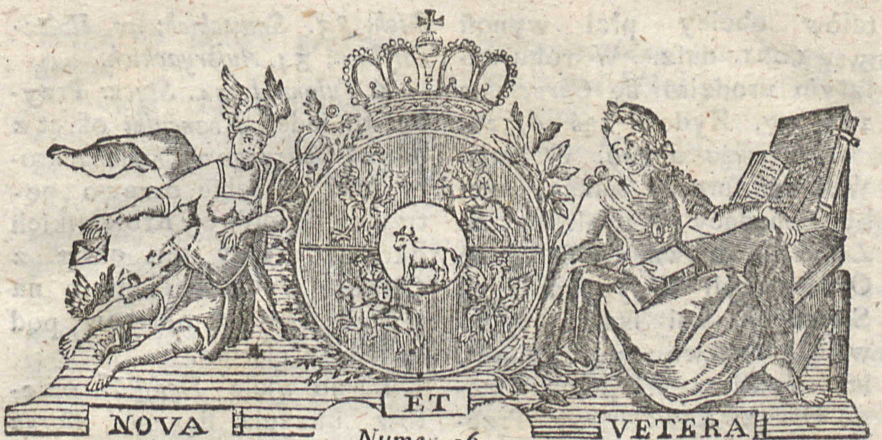

Numer 16.

GAZETA WARSZAWSKA

W Sobotę Dnia 25. Lutego Roku 1786.

Z Warſzawy d. 25. Lut: Tuteyſze Miaſto *Starey Warſzawy*, na Elekcyi w przeſzłą śrzodę na Ratuſzu odprawioney, na Urzędzie Prezydęta potwierdziło JP. Woyciecha *Loberta*, Woytem zaś obrało JP. Staniſława Koſtkę *Mietelſkiego* Radźcę tuteyſzego Magiſtratu.

Z Paryża d. 6. Lutego. Dnia iutrzeyſzego, Pan *Titon*, Examinator w ſprawie Xiążęcia Jmci Kardynała *de Rohan*, ma dać raport Wielkiey Kamerze Parlamentowey, względem wyſłuchaney Jnkwizycyi, tak Xiążęcia, iako też y innych pociągnionych do tey ſprawy oſob. Na tenczas wypadnie rezolucya, czy ma być kontynuowany proces przeciwko Xiążęciu Kardynałowi, iako proces Kryminalny, czyli też ma być cywilizowany.

Z Auſtryi d. 1. Lut: Podług naynowſzych zrobionych Tabel, zawiera w ſobie *Gallicya* (rachuiąc razem y nowe oſady) 118. miaſt; 192. targów; y 6160. wſi. Liczba obywa-

telów oboiey płci wynosi 3,224,061. dusz. W roku zeszłym urodziło się *Chrześcian* 114,677. Zydow zaś 6,728.

Z Paryża d. 29. Stycznia. Wyszedł surowy zakaz, ażeby niebędący Kawalerami S. *Ludwika*, nieważyli się nosić Orderu czyli Krzyżyka tegoż Swiętego, ani samey tylko wstążki czerwoney przy sukni, iak zwykli czynić pomienionego Orderu Kawalerowie. Przestępcy, będą karani więzieniem przez lat dwadzieścia lub posłani zostaną na Galery na lat tyleż; a to podług stanu y kondycyi tychże przestępcow. Zakazano przytym wszystkim Złotnikom, żeby nierobili nowych tegoż Orderu Krzyżyków, nawet dla prawdziwych Kawalerów, aż naprzód, zą każdą razą otrzymaią na to pozwolenie od Ministra Woiennego. Tym sposobem, przybędzie znacznie pracy Kancellaryi Departamentu Woyskowego w dawaniu na pismie pozwolenia dla tych Kawalerów, ktorych we *Francyi* liczy się na 15. tysięcy.

Z Madrytu d. 19. Stycz: W roku przeszłym, przybyło do *Kadyx* okrętow 1,194. między ktoremi liczą 230. *Angielskich; 180. Francuskich; 99. Duńskich; 83. Szweckich; 47. Holendерskich; 34. Austryackich.*

Z Tulonu d. 24. Stycz: Przybył tu ieden *Francuski* okręt z *Morza Czarnego* z *Chersonu*, ktory miał na sobie drzewo potrzebne do budowy Krolewskich okrętow. Gdy ten okręt z *Chersonu* wychodził, stało na tenczas tam 7. okrętow pod banderą Cesarską.

Barzo wiele *Duńskich* okrętów ukazuie się na *Morzu Srzodziemnym*. W miesiącu Grudniu w samey *Liwornie* stało ich 25.

Z Hagi d. 4. Lutego. Nayświeższe nowiny potwierdzaią, iakoby nasz Minister w *Hiszpanii* Hrabia *de Rechteren*, w swoim ostatnim Ministeryalnym doniesieniu *Stanom Generalnym* oznaymił, iż Pierwszy *Hiszpański* Minister Hrabia *de Florida Blanca*, podczas prywatney konferencyi mu komunikował, że Krol Pan iego, barzo byłby nakłoniony przystąpić do zawartego Aliansowego Traktatu między Rzplitą y Koroną *Francuską*, y że w tey mierze żądałby zdania *Stanow Generalnych*. Ponieważ powszechne iest rozumienie, iż pomienione Stany, będą sobie tego życzyły, przeto iest nadzieia, że wkrótkim czasie ta rzecz zo-

ſtanie do ſkutku przyprowadzona.

Mówią, że negocyacye tyczące ſię Alianſowego Traktatu z Dworem *Szweckim*, w *Paryżu* pod dozorem Dworu *Francuſkiego*, maią być układane przez Deputowane zobopólnie do tego oſoby. Tak tu rozumieią, iż ten tak wielki punkt, wkrótce będzie należycie ułożony; przez co nie mała może baczność będzie wzbudzona w Dworach *Peterzburſkim* y *Wiedeńſkim*.

Takie tu ieſt mniemanie, że Korpus złożone ze ſtu *Szwaycarow*, niebędzie ſkaſſowane, ale póty żoſtanie, póki wſzyſtkie oſoby, ie ſkładaiące, nie wymrą. To Korpus, koſztuie do roku 30,000. *Złotych*. Kapitan iego, ma na rok penſyi tyſiąc *Czerw: Zło:*

Zawczora, kazał Magiſtrat publikować, ażeby od tego czaſu, nikt nie ważył ſię, ani w dzień, ani w nocy, chodzić po ulicach z orężem, wyiowſzy tylko tych, ktorzy z obowiązku Urzędu ſwoiego powinni miewać oręż przy ſobie. Ten, ktoryby ważył ſię przeſtąpić pierwſzy raz ten zakaz, ma zapłacić 10. *Zlotych*, za drugim razem 25., a za trzecim razem, tak ukarany zoſtanie, iako ten, ktory powſzechną kłóci y mieſza ſpokoyność.

Dwor *Neapolitańſki*, nieprzeſtaie wcale okazywać przychylności y przyiaźni ſwoiey ku naſzey Rzpltey.

Wielu tu twierdzi, iż wewnętrzne intereſa Rzeczypoſpolitey, do pomyślnego iuż zbliżaią ſię celu. Xiąże *Stadhuder* nie ieſt iuż od tego, ażeby powrocił do *Hagi*, ponieważ Stany *Holenderſkie* przyrzekły, za powrotem iego do *Hagi*, wrocić mu nazad Komendę *Haſkiego* Garnizonu. Spodziewamy ſię tu zatym Xiążęcia *Stadhudera* z całym iego Dworem około 15. tego mieſiąca.

Ieſzcze wiele ieſt rzeczy nie udecydowanych, co ſię tycze reform woyſkowych. Prowincye nie ſą iednomyślne w tey mierze, y nie ieſt wiadomo, co ſię ſtanie z nowemi Pułkami.

Z Amſterdamu d. 4. Lut: Y tu doſzła nowina, że woyſko *Angielſkie* w *Oſtindyi*, wcale ieſt nieſpokoyne. *Maratowie*, odgrażaią ſię całe *Indye* puſtoſzyć, a nakoniec pod moc ſwoię zagarnąć. Ieżeli ich *Europeyſkie* woienne okręty niepoſkromią, kto wie, czy nie uda

ſię im ten od nich ułożony proiekt.

W tuteyſzey kraiowey Gazecie, czytamy to, co naſtępuie: „Na oświądczenie Xiążę„ cia *Albanii*, czyby *Stany Ge*„ *neralne* nieprzyięły do ſłu„ żby ſwoiey woyſkowey *10*. „ albo 20,000. *Montegrynow*, „ takowa wyſzła rezolucya: „ iż pomienione Stany nie„ mogą tak wielkiey liczby „ przyiąć do ſłużby ſwoiey „ woyſkowey, ale będą nad „ tym deliberowały, czyby nie „ zaciągnąć do ſłużby Rze„ czypoſpolitey, iakowey z „ nich części; tylko że wprzód „ życzyłyby ſobie wiedzieć, „ pod iakiemi kondycyami bę„ dą oni do ich ſłużby przy„ ſtawieni. „ Ta rezolucya wyſzła ieſzcze na dniu 28. Liſtopada r. 1785.

Z Leydy d. 4. Lut: Tuteyſza *Francuſka* Gazeta, naſtępuiące rzeczy donoſi o *Neapolitańſkim* Miniſtrze Kawalerze *Acton*: „ Kawaler *Acton*, nie w *Anglii*, iak dotąd powiadano, ale w *Bretanii* urodził ſię. Ociec iego był *Anglik* rodem, profeſſyi Doktorſkiey. W młodym barzo wieku zawieziono go do *Włoch*; wuy iego oddał go do ſłużby w woyſku Xiążęcia *Toſkańſkiego*. Dał on dowod ſwoiey odwagi, gdy *Hiſzpani* nieſzczęśliwie przybiiali do brzegow *Algierſkich*. Powrociwſzy ztamtąd do *Toſkanii*, tentował weyść w ſłużbę *Francuſką* w charakterze Szefa Eſkadry, ale tego niedopiął, y ofiarowana mu tylko była (czego on nieprzyiął) ranga Kapitana. Potym przywołany zoſtał do *Neapolu*, gdzie uczyniono go Generał-Leytnantem y Miniſtrem Morſkiego y Woyſkowego Departamentu. Teraz obwiniaią go, że on dał okazyą do kłotni między Dworami *Hiſzpańſkim* y *Neapolitańſkim*; że on ku *Francyi* wcale po nieprzyiacielſku myśli, że on ten proiekt, uznał za ſprawiedliwy, ażeby pewny *Neapolitańſki* port iedney zagraniczney oddać Potencyi. Ma on ieſzcze dwóch braci, którzy zoſtaią w ſłużbie *Francuſkiey*. Ieden z nich ieſt Kapitanem Reymentu *Huzarſkiego*, a drugi Oberſztleytnantem w *Martinice*. Zdanie tegoż Miniſtra ieſt, ażeby Dwor *Neapolitańſki*, nietylko niedawał ſię daley powodować Dworowi *Hiſzpańſkiemu*, ale żeby podziękowawſzy za związek z Dworami *Burbońſkiemi*, trzymał ſię raczey z *Wiedeńſkim* y *Peterzburſkim*.

Numer 15.

SUPLEMENT

DO GAZETY WARSZAWSKIEY

We Srzodę Dnia 22 Lutego R. 1786

Z Wiednia d. 28. Stycz: Pan *le Noble*, Naywyżſzy Kameralny Furyer, doſtał od pewnego z ſwoich przyiacioł, żywego nadzwyczayney wielkości orła. Ale ponieważ utrzymywanie tego żarłocznego ptaka wiele go koſztowało, niechcąc go dłużey trzymać, kazał zrobić drewnianą mocną klatkę, do ktorey przyczepił takowy napis: *Więzień upraſza o łaſkawe przyięcie ſiebie do Menażeryi*; y wſadziwſzy owego orła do niey, kazał zawieſić na tym mieyſcu, gdzie Ceſarz Jmć zwykł odbierać ſupliki. Monarcha dowiedziawſzy ſię o tym, śmiał ſię mocno z tego przemyſłu, y kazał natychmiaſt wziąć owego do ſwoiey Menażeryi w *Schönbrunn*.

Z okoliczności wyſzłego rozporządzenia względem *Farmazonow*, będzie zabawiane bez wątpienia naſze Publikum rozmaitemi piſmami *pro* y *contra*.

Z Włoch d. 21. Stycz: Sprawa z okoliczności owey uczynioney Papieżowi od zmarłego *Lepri* donacyi, w mieſiącu Marcu ma ſię ropocząć w *Rzymie* w Sądzie zwanym *Rota*. Papieſcy Adwokaci, wſzelkiego będą dokładać ſtarania do pobudzenia Sędziow, ażeby uznali Donacyą za ſprawiedliwą. Ta Donacya wynoſi na poł Milliona *Rzymſkich Szkudow*.

Z Wiednia d. 28. Stycz: Zoſtaiący w Szlachetney *Gallicyiſkiey* Gwardyi, ktorzy mieli Rangę Chorąſką, zoſtali wynieſieni do rangi Poruczników.

W przeciągu dwóch dni, dwie z *Stambułu* przybiegły tu Sztafety.

Z Auſtryi d. 28. Stycz: Mówią, że Xiąże *Parmeńſki*, w kompanii z Xiążęciem *Toſkańſkim*, w *Wiedniu* ſą ſpodziewani.

Xiąże Jmć Generalny Gubernator *Auſtryackiego Niderlandu*, ma bawić w *Wiedniu* aż do poł poſtu. A Xiąże Jmć *Albert* na nieiaki czas wyiedzie do *Drezna*.

Ceſarz Jmć kazał budować 2. ſtatki od 20. harmat, ktore maią mieć ſtacyą w *Tryeście*.

Tak w Kroleſtwie *Sardyńſkim*, iako też y *Neapolitańſkim*, ma być marynarſtwo wzmocnione, y powſzechny ieſt domyſł, że w przypadku woyny z *Portą*, obie te Potencye razem ſię łączyć będą.

Z Frankfurtu d. 1. Lut: Naſtępuiąca ieſt liczba Xiążąt *Niemieckich*, w ſłużbie woyſkowey u rozmaitych znayduiących ſię Potencyi, to ieſt: w ſłużbie Ceſarſkiey 33. w *Rosſyiſkiey* 7. w *Francuſkiey* 11. w *Pruſkiey* 9. w *Duńſkiey* 8. w *Holenderſkiey* 12.

Z Hamburga d. 7. Lut: Ma być wyſłana do *Tobolſka* w *Syberyi* Kompania Artyleryi z potrzebną amunicyą, y ztamtąd (iak ſłychać) kiedy będą wyciągały okoliczności, póydzie aż ku granicy *Chińſkiey*.

Z Hagi d. 4. Lut: Podane ſą z *Breda Stanom Generalnym* reprezentacye, ażeby przy naſtępuiącym uregulowaniu granic z *Auſtryacką Brabancyą*, o to ſię naybarziey Stany ſtarały, gdyby oſobliwie granice *de Barle Naſſau* y *Zunderl* (o ktore mieyſca, nayczęściey ſpory bywały) należycie zoſtały obwarowane y zabeśpieczone.

Tak wewnętrzne, iako też y zewnętrzne intereſa Rzpltey, do pomyślnieyſzego coraz barziey zdaią ſię zbliżać celu. Zawarty z Koroną *Francuſką* Alians, będzie okolicznością, iż korona *Hiſzpańſka* i *Szwecka*, do niego także przyſtąpią; co *Stany Generalne* z wielkim ukontentowaniem będą akceptowały. Przez to Rzeczpoſpolita w tymże ſamym zoſtaie rzędzie, w ktorym pierwiey była między morſkiemi w *Europie* Potencyami.

Z Amſterdamu d. 4. Lut: Donoſzą nam, że *Holenderſka* Dragonia z *Arnheim*, utrzymuie warty w *Loo*, rezydencyi Xiążęcia *Stadhudera*.

Z Lizbony d. 7. Stycz: Wyznaczone woyſko do *Brazylii* y *Goi*, iuż wſiadło na okręty, y za pierwſzym pomyślnym wiatrem wyidzie na morze.

Z Włoch d. 24. Stycz: Fregata *Neapolitańſka St. Dorothea*, ktora miała zawieść do *Kartageny* JPana *Thomas*, nominowanego do zawarcia pokoiu z Rządem *Algierſkim*, będąc w drodze, dla wielkich ſzturmow maſzty utraciła, a dnia 14. znaczną poniosſzy ſzkodę, nazad powróciła do *Neapolu*.

Z Wiednia d. 1. Lut. Sławna owa w kunſzcie Malarſkim *Angelica Kaufmann*, wymalowała teraz barzo przedni obraz dla Arcy-Xiężniczki *Kryſtyny*, w ktorym wſzyſtkie ozdoby ſztuki Malarſkiey maią być połączone.

Z Auſtryi d. 1. Lut: Wſzyſtkie Ceſarſkie Reymenta, ktore otrzymały Rekrutow z *Gallicyi*, niemogą doſtatecznie odchwalić ſię wierności ich y dobrych poſtępkow. Naywięcey zażyto ich do Reymentów ſtoiących na pikietach przy granicach *Bawaryi*, *Szląska*, *Saxonii*, y *Wenecyi*, dla przeſzkodzenia Dezercyi. Rachuią ich teraz w woyſku Ceſarſkim na 25,000.

Z Paryża d. 30. Stycz: Pan *de Kerſaint* powracaiący z *Oſtindyi*, przywiozł liſt od *Tippo-Saib*, piſany do Marg̃raffa *de Caſtries*, Miniſtra Morſkiego Departamentu, w ktorym żąda, ażeby JPan *de Caſsini* Komendant w *Pondichery*, zoſtał z urzędu zmieniony.

Doniesienie z WARSZAWY dnia 22. Lutego R. 1786.

Donoſi ſię kochaiącym ſię w Literaturze y uczonych wiadomościach, że Skład *Gröllowſki* rożnego gatunku kſiążek znaydować ſię będzie w *Mińſku* y *Nowogrodku* podczas kontraktow tego roku odprawiać ſię maiących.

Z mocy Dekretu Woytow: y Ławn: Miaſteczka *Bielina* przy *Warſzawie* Kamienica y Dworek przy Ulicy *Wilcza* zwaney ſytuowane Sł: *Launow* małżonkow tymże Dekretem do ſprzedania oznaczone zoſtały, ktorych licytacya na dniu 4 Mie: Marca Roku tego w tymże Urzędzie odprawiać ſię będzie; ktoby więc życzył ſobie nabyć niechay ſię w tymże Urzędzie na wyżey wyrażony ſtawi termin.

P. Jozef Antoni *Machio*, robiący Instrumenta Fizyczne ze szkła, ma różne przedniey roboty Barometry, Termometry, Machiny Elektryczne do wielkich Experymentów, Kamery Optyczne y Ciemne Latarnie Magiczne, Mikroskopia Słoneczne y inne, Teleskopia, Perspektywy, Machiny Pneumatyczne z swemi należytościami, Instrumenta do doświadczania natury wody y wszystkich likworow, Zwierciadła powiększaiące, Fosfory twarde y płynne, Swiece Fosforowe bez ognia zapalić się od samego powietrza mogące, rozmaite na różne wzroki Okulary, y inne szkła powiększaiące. Przy tym, naprawuie Instrumenta popsute. Naucza także czynić doświadczenia z powietrzem nazwanym *Aer fixus*, y *Aer inflammabilis*. Obowiązuie się w naydalsze mieysca przesłać w całości żądane Instrumenta; ktore, iak są wybornie zrobione, tak barzo mierną ceną przedaie, szukaiąc nie tak wielkiego zarobku, iak raczey dobrego z swey roboty u wszystkich mienia. Mieszka w *Warszawie*, na *Krakowskim Przedmieściu*, naprzeciw Poczty pod Nrem 381.

Część Kamienicy *Dupontowskiey* na Ulicy *Brzozowey* pod Nrem 70. będącey, podług Działu Urzędownie sporządzonego do Ur: Andrzeia *Du Pont* Pułkownika woysk Koron: y pozostałey wdowy, iako też Sukcessorow należąca, Dekretami tak Sądow JKMci Assessor: Kor: iako y Sądow Radzieckich M. S. W. w Exekucyi zapadłych, na sprzedaż deklarowana, z powtorney prorogacyi Urzędu Exekutorskiego na dzień 25. Miesiąca Lutego roku bieżącego 1786. iest wyznaczona; ktorey licytacya na Ratuszu M. S. W. po południu ostatni raz odprawiać się będzie.

JPan Stefan *Gawroński*, niegdy Franciszka y Teresy z *Wolińskich Gawrońskich* małżonkow Stolnikostwa *Łomżyńskich* syn, podczas publicznego w Krolestwie *Polskim* od roku 1768. do roku 1771. trwaiącego zamieszania, niewiedzieć gdzie się podział; od ktorego czasu, Konsukcessorowie przerzeczonego JP. Stefana *Gawrońskiego* niemaią wiadomości; ieżeliby tedy gdzie się znaydował, lub kto o iego śmierci wiedział, tedy Konsukcessorowie tegoż doprasząią się *Publicum*, ażeby o tym JP Jgnacego *Wilczkowskiego* Mecenasa Sądow w Państwie *Gallicyi* y *Lodomeryi* we *Lwowie* mieszkaiącego, a Plenipotenta przerzeczonych Sukcessorow *Gawrońskich* uwiadomił. Wydatek na to, ieżeliby kto podniosł, tenże Plenipotent powrocić donosicielowi przyrzeka. Można też dać znać y do *Warszawy* na *Nowolipie* do JPana *Marszyckiego* Kapitana Korpusu Artyl: Kor:

Pewnemu iadącemu tu w piątek w nocy przez *Bielino*, *Krakowskim Przedmieściem*, do *Starego Miasta*, wypadła z kolaski trzcina, u ktorey była gałka okrągła złota, na wierzchu tey gałki, kolorowym złotem wyrobiona była w laurze na około cyfra z liter T. S. Właściciel zatym takowey trzciny doprasza się, iżby ktokolwiek ią znalazł, raczył onę oddać do Rozdaiącego Gazety, a mieć będzie w nadgrodzie Złł: 18.